

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

P8_TA(2016)0274

Kambodża

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie Kambodży (2016/2753(RSP))

(2018/C 086/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kambodży, zwłaszcza z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie sytuacji politycznej w Kambodży ⁽¹⁾, z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie projektu kambodżańskiej ustawy o NGO i związkach zawodowych ⁽²⁾ oraz z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sytuacji obrońców praw człowieka i działaczy opozycji w Kambodży i Laosie ⁽³⁾,
 - uwzględniając lokalne oświadczenie UE z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie sytuacji politycznej w Kambodży,
 - uwzględniając raport specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. praw człowieka w Kambodży z dnia 20 sierpnia 2015 r.,
 - uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 2 października 2015 r. w sprawie Kambodży,
 - uwzględniając uwagi podsumowujące Komisji Praw Człowieka ONZ z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie drugiego sprawozdania okresowego Kambodży,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z 2008 r.,
 - uwzględniając umowę o współpracy między Wspólnotą Europejską a Królestwem Kambodży z 1997 r.,
 - uwzględniając przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 8 marca 1999 r. rezolucję o przynależnych jednostkom, grupom i podmiotom społecznym prawie i obowiązku propagowania i ochrony powszechnie uznanych praw człowieka oraz podstawowych wolności,
 - uwzględniając oświadczenie specjalnej sprawozdawczynie ONZ z dnia 1 kwietnia 2016 r. wzywające Kambodżę do wzmocnienia ochrony praw kobiet i praw ludów tubylczych;
 - uwzględniając wspólne oświadczenie organizacji społeczeństwa obywatelskiego z dnia 2 maja 2016 r. potępiające stawianie zarzutów obrońcom praw człowieka,
 - uwzględniając Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą wolności związkowej i ochrony praw związkowych,
 - uwzględniając konstytucję Kambodży, w szczególności jej art. 41, w którym zapisano prawo do wolności słowa i prawo do wolności zgromadzeń, art. 35 dotyczący udziału w życiu politycznym i art. 80 o immunitacie parlamentarnym;
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że od kilku miesięcy stale rośnie liczba aresztowań członków opozycji politycznej, działaczy na rzecz praw człowieka i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0413.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0277.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0044.

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

- B. mając na uwadze, że premier Hun Sen jest u władzy od ponad 30 lat; mając na uwadze, że przewodniczący głównej partii opozycyjnej CNRP Sam Rainsy przebywa na dobrowolnym wygnaniu z powodu wcześniejszych spraw sądowych na podstawie sfingowanych, umotywowanych politycznie zarzutów oraz mając na uwadze, że wobec p. o. przewodniczącego CNRP Kema Sokhy postępowanie jest w toku; mając na uwadze, że w dniu 22 kwietnia 2016 r. prokurator sądowy z Phnom Penh oznajmił, iż wobec przewodniczącego CNRP Sama Rainsy'ego wszczęty zostanie w dniu 28 lipca 2016 r. proces in absentia w sprawie kolejnych umotywowanych politycznie zarzutów;
- C. mając na uwadze, że w dniu 20 listopada 2015 r. Sam Rainsy został wezwany przez sąd do stawienia się na przesłuchanie w związku z wiadomością opublikowaną na jego publicznej stronie na Facebooku przez opozycyjnego senatora Hong Sok Houra, który od sierpnia 2015 r. przebywa w areszcie pod zarzutem fałszerstwa i podżegania po tym, jak opublikował na stronie Sama Rainsy'ego na Facebooku film przedstawiający rzekomo fałszywy dokument dotyczący traktatu granicznego z Wietnamem z 1979 r.;
- D. mając na uwadze, że w dniu 3 maja 2016 r. sąd miejski w Phnom Penh pozwał Kema Sokhę w związku z zarzutem zniesławienia, razem z posłami Pinem Rataną i Tokiem Vanchanem, mimo że korzystają oni z immunitetu;
- E. mając na uwadze, że w dniu 12 maja 2016 r. znany analityk polityczny Ou Virak po wyrażeniu opinii o sprawie Kema Sokhy również został pozwany pod zarzutem zniesławienia;
- F. mając na uwadze, że w dniu 2 maja 2016 r. wniesiono umotywowane politycznie zarzuty wobec Ny Sokhy, Naya Vandy i Yi Soksana (trzech wyższych rangą działaczy na rzecz praw człowieka z Kambodżańskiego Stowarzyszenia na rzecz Praw Człowieka i Rozwoju ADHOC), byłego pracownika ADHOC Ny Chakryi, który jest zastępcą sekretarza generalnego Krajowej Komisji Wyborczej (NEC) i pracownicy Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka Sally Soen oraz mając na uwadze, że mogą oni zostać skazani nawet na 10 lat pozbawienia wolności;
- G. mając na uwadze, że członek opozycji w Zgromadzeniu Narodowym Um Sam An został pozbawiony immunitetu parlamentarnego i aresztowany w dniu 11 kwietnia 2016 r. pod sfingowanym zarzutem „podżegania do wywołania chaosu w społeczeństwie” w związku z jego pokojowymi poglądami na temat stosunków między Kambodżą a Wietnamem; mając na uwadze, że następnie był on przetrzymywany przez policję antyterrorystyczną, został postawiony w stan oskarżenia i zatrzymany w areszcie pod tymi zarzutami;
- H. mając na uwadze, że w dniu 26 kwietnia 2016 r. sąd w Phnom Penh postawił w stan oskarżenia byłego przywódcę związków zawodowych i obecnego członka NEC Rong Chhuna pod sfingowanym, umotywowanym politycznie zarzutem podżegania do przemocy w związku ze stłumieniem przez rządowe siły bezpieczeństwa strajków robotników pod koniec grudnia 2013 r. i na początku stycznia 2014 r.; mając na uwadze, że mają się odbyć ważne wybory (w 2017 r. wybory komunalne i w 2018 r. wybory parlamentarne) oraz mając na uwadze, że metodą, jaką stosuje rząd, by wpłynąć na te wybory, jest wywieranie presji na NEC;
- I. mając na uwadze, że w dniu 9 maja 2016 r. aresztowano, a wkrótce potem zwolniono osiem osób pokojowo protestujących przeciwko aresztowaniu pracowników ADHOC, w tym Ee Saroma, dyrektora NGO Sahmakun Teang Tnaut, Thava Khimsana, wicedyrektora NGO LICADHO, oraz szwedzkiego i niemieckiego doradcę LICADHO; mając na uwadze, że w dniu 16 maja 2016 r. podobny los spotkał pięciu pokojowych demonstrantów;
- J. mając na uwadze, że UE jest największym partnerem Kambodży, jeśli chodzi o pomoc rozwojową – nowy przydział na ten cel w latach 2014–2020 wynosi 410 mln EUR; mając na uwadze, że UE wspiera szeroki wachlarz inicjatyw w zakresie praw człowieka realizowanych przez kambodżańskie NGO i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego; mając na uwadze, że Kambodża jest w znacznym stopniu uzależniona od pomocy rozwojowej;
- K. mając na uwadze, że w dniu 26 października 2015 r. grupa prorządowych demonstrantów w Phnom Penh brutalnie zaatakowała dwóch posłów opozycyjnej partii CNRP Nhaya Chamrouena i Konga Sakpheę i zagroziła bezpieczeństwu prywatnej rezydencji pierwszego wiceprzewodniczącego Zgromadzenia Narodowego; mając na uwadze, że według doniesień policja i inne państwowe siły bezpieczeństwa beczynnie przyglądały się tym atakom; mając na uwadze, że dokonano aresztowań w związku z tymi atakami, ale mając na uwadze, że NGO działające na rzecz praw człowieka w Kambodży wyraziły obawy, iż faktyczni sprawcy ataków pozostają na wolności;

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

- L. mając na uwadze, że pomimo powszechnej krytyki ze strony społeczeństwa obywatelskiego i społeczności międzynarodowej ogłoszenie ustawy o stowarzyszeniach i NGO (LANGO) dało władzom państwowym uprawnienia do arbitralnego zamykania i blokowania powstania organizacji broniących praw człowieka, a jej stosowanie już zaczęło zniechęcać do pracy na rzecz obrony praw człowieka w Kambodży i utrudnia działania społeczeństwa obywatelskiego;
- M. mając na uwadze, że od czasu zatwierdzenia ustawy o stowarzyszeniach i NGO (LANGO) w 2015 r. władze odmawiają pozwoleń na prowadzenie przez NGO szeroko zakrojonych, publicznych akcji poparcia oraz mając na uwadze, że organizowane w ostatnich miesiącach imprezy związane ze Światowym Dniem Osiedli Ludzkich, Międzynarodowym Dniem Praw Człowieka, Międzynarodowym Dniem Kobiet i Międzynarodowym Dniem Pracy, podobnie jak inne demonstracje, były w różnym stopniu zakłócone przez siły policyjne;
- N. mając na uwadze, że w dniu 12 kwietnia 2016 r. kambodżański Senat przyjął ustawę o związkach zawodowych, która nakłada nowe ograniczenia na prawo pracowników do zrzeszania się i daje organom rządowym nowe uprawnienia do arbitralnego ograniczenia korzystania z tego prawa przez związki zawodowe;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu pogarszających się warunków działania polityków opozycyjnych i działaczy na rzecz praw człowieka w Kambodży oraz potępia wszelkie akty przemocy, umotywowane politycznie zarzuty, arbitralne zatrzymania, przesłuchiwanie, orzeczenia i wyroki skazujące wobec tych osób;
 2. potępia eskalację umotywowanych politycznie zarzutów i nękanie metodami sądowymi obrońców praw człowieka i działaczy na rzecz praw człowieka, a w szczególności umotywowane politycznie zarzuty, orzeczenia i wyroki skazujące związane ze zgodną z prawem pracą działaczy, krytyków politycznych i obrońców praw człowieka w Kambodży;
 3. wzywa władze Kambodży do cofnięcia nakazu aresztowania oraz do wycofania wszystkich zarzutów wobec przywódcy opozycji Sama Rainsy'ego i należących do CNRP członków Zgromadzenia Narodowego i Senatu, w tym senatora Hong Sok Houra; wzywa do natychmiastowego zwolnienia pięciu obrońców praw człowieka, nadal przetrzymywanych prewencyjnie, tj. Ny Sokhy, Naya Vandy, Yi Soksana, Lima Mony'ego i Ny Chakry, do pozwolenia tym politykom, działaczom i obrońcom praw człowieka na swobodną pracę bez obawy, że będą aresztowani lub prześladowani, oraz do zaprzestania wykorzystywania sądów do celów politycznych, czyli do prześladowania osób na podstawie umotywowanych politycznie i sfingowanych zarzutów; wzywa Zgromadzenie Narodowe do niezwłocznego przywrócenia na stanowisko Sama Rainsy'ego, Um Sam Ana i Hong Sok Houra oraz do przywrócenia im immunitetu parlamentarnego;
 4. wzywa władze Kambodży do odstąpienia od wszystkich umotywowanych politycznie zarzutów i innych postępowań karnych wobec działaczy ADHOC i innych obrońców praw człowieka w Kambodży, do zaprzestania wszelkich gróźb zastosowania represyjnych przepisów LANGO, a także wszystkich innych prób zastraszania i nękania obrońców praw człowieka oraz organizacji krajowych i międzynarodowych, jak również do natychmiastowego, bezwarunkowego zwolnienia wszystkich osób uwięzionych na podstawie umotywowanych politycznie i sfingowanych zarzutów;
 5. apeluje do rządu Kambodży, by uznał zgodną z prawem i pożyteczną rolę, jaką odgrywają społeczeństwo obywatelskie, związki zawodowe i opozycja polityczna, przyczyniając się do ogólnego rozwoju gospodarczego i politycznego Kambodży;
 6. zachęca rząd do pracy nad umacnianiem demokracji i praworządności oraz do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, co obejmuje przestrzeganie wszystkich przepisów konstytucji dotyczących pluralizmu oraz wolności słowa i zgromadzeń;
 7. przypomina, że bezpieczne otoczenie sprzyjające dialogowi demokratycznemu ma zasadnicze znaczenie dla stabilności politycznej, demokracji i pokojowego społeczeństwa w kraju, i apeluje do rządu o przyjęcie wszelkich środków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim demokratycznie wybranym przedstawicielom mieszkańców Kambodży, niezależnie od ich przynależności politycznej;
 8. z zadowoleniem przyjmuje reformę NEC w drodze zmiany konstytucji w wyniku porozumienia w sprawie reform wyborczych osiągniętego w lipcu 2014 r. między Kambodżańską Partią Ludową (KPL) i CNRP; zwraca uwagę, że w skład NEC wchodzi obecnie czterech przedstawicieli KPL, czterech przedstawicieli CNRP i jeden przedstawiciel społeczeństwa obywatelskiego;

Czwartek, 9 czerwca 2016 r.

9. apeluje do rządu, by zapewnił przeprowadzenie dogłębnych i bezstronnych postępowań z udziałem ONZ, prowadzących do postawienia przed sądem wszystkich osób odpowiedzialnych za niedawną brutalną napaść na dwóch posłów do Zgromadzenia Narodowego należących do CNRP, której dopuścili się członkowie sił zbrojnych, a także za nadużywanie siły przez wojsko i policję w czasie tłumienia demonstracji, strajków i niepokojów społecznych;
 10. wzywa władze Kambodży do odstąpienia od wszystkich zarzutów wobec byłego przywódcy związków zawodowych i członka NEC Rong Chhuna;
 11. wzywa państwa członkowskie, wiceprzewodniczącą Komisji/ wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisję do ustalenia jasnych punktów odniesienia w związku ze zbliżającymi się wyborami w Kambodży, zgodnych z międzynarodowym prawem dotyczącym wolności słowa, wolności zrzeszania się i zgromadzeń, oraz do publicznego poinformowania władz Kambodży i opozycji o tych punktach odniesienia; wzywa ESDZ, aby uzależniła wysokość pomocy finansowej UE od poprawy sytuacji w kraju w zakresie praw człowieka;
 12. wyraża zaniepokojenie nową ustawą o związkach zawodowych; wzywa rząd do uchylecia ustawy o związkach zawodowych, LANGO i podobnych przepisów, które ograniczają podstawowe wolności i zagrażają korzystaniu z praw człowieka; wzywa rząd, aby zapewnił zgodność wszystkich przepisów istotnych dla praw człowieka z konstytucją Kambodży i standardami międzynarodowymi;
 13. wzywa rząd Kambodży, aby zaprzestał wszelkich przymusowych eksmisji i masowego wykupu gruntów oraz dopilnował prowadzenia eksmisji w pełnej zgodności ze standardami międzynarodowymi;
 14. podkreśla znaczenie unijnej misji obserwacji wyborów oraz jej wkładu w zapewnienie uczciwych i wolnych wyborów; wzywa NEC i odpowiednie organy rządowe do zapewnienia wszystkim uprawnionym wyborcom, w tym pracownikom migrującym i osobom aresztowanym, możliwości rejestracji i czasu, by mogli z niej skorzystać;
 15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Kambodży.
-